

Meerjarenplan Alliantie Gezondheidsvaardigheden 2023 - 2025

Utrecht, mei 2023

Stuurgroep Alliantie Gezondheidsvaardigheden (ten tijde van vaststelling meerjarenplan):

Coryke van Vulpen (Pharos) (vz)

Mirjam Fransen (Amsterdam UMC/RIVM)

Monique Heijmans (Nivel)

Marieke Wiebing (Stichting Lezen en Schrijven)

Swanet Woldhuis (NHG)

Wilfred Dijkstra (Alles is Gezondheid, Sardes)

Wim van Lankveld (HAN)

Voor de actuele samenstelling van de stuurgroep zie [deze pagina](#).

Uitgangspunten

De stuurgroep van de Alliantie Gezondheidsvaardigheden stelt het meerjarenplan 2023 - 2025 vast.

Partners van de Alliantie werken samen vanuit de visie dat gezondheidsvaardigheden belangrijk zijn als verklaring voor ongelijkheid in de kwaliteit van (en toegang tot) preventie en zorg en sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Partners zetten zich in om zowel de kwaliteit als toegankelijkheid van de zorg voor mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden te verbeteren, als mensen zelf te ondersteunen bij het verbeteren van hun gezondheidsvaardigheden.

De Alliantie heeft vanuit deze visie de ambitie om:

1. Bewustwording rond beperkte gezondheidsvaardigheden te vergroten onder organisaties en professionals en een landelijke beweging te vormen om dit probleem aan te pakken.
2. Als platform te fungeren waarin partners van elkaar leren door het uitwisselen van kennis en materialen en elkaar vinden om samen te werken aan oplossingen.

Partnerorganisaties die zich inzetten op het brede gebied van gezondheid, preventie en zorg, kunnen zich verbinden aan de Alliantie Gezondheidsvaardigheden.

Inhoudelijke thema's/ speerpunten:

De Alliantie richt zich onderlinge kennisuitwisseling, inspiratie, samenwerking en het ontsluiten en bundelen van (nieuwe) kennis en inzichten. Zij richt zich niet alleen op de praktijk van preventie en zorg, maar ook op opleidingen, onderwijs, onderzoek en beleid.

Partners delen kennis en materialen en wisselen ervaringen uit, onder andere gericht op:

1. Het toegankelijker maken van preventie en zorg voor mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden.
2. Verbeteren van kwaliteit van preventie en zorg (o.a. patiëntervaringen, samen beslissen, zelfmanagement, patiëntparticipatie en medicatieveiligheid) voor mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden.
3. Ondersteunen van persoonlijke (gezondheids)vaardigheden en deze versterken
4. Borging in opleiding en onderwijs.
5. (Wetenschappelijk) onderzoek waarin gezondheidsvaardigheden centraal staan en dat mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden includeert.
6. De aanpak op verschillende niveaus (professionals, organisaties en systeem) en hoe deze aanpakken samenhangen en elkaar kunnen versterken.

In het delen van kennis en materialen heeft de Alliantie een platformfunctie. We zullen op eigen titel geen ontwikkelactiviteiten uitvoeren. We stimuleren kwaliteit van aangeboden materialen door een kwaliteitskader aan te bieden, dat vanaf 2023 ontwikkeld en geïmplementeerd zal worden.

We hebben oog voor de ontwikkelingen die spelen, zowel in binnen- als buitenland. We laten deze kennis terugvloeien in de Alliantie.

Alle partners van de Alliantie leveren een bij hun missie passende eigen bijdrage aan de doelstellingen van de Alliantie. Zij informeren publiek, partners en eigen doelgroep daarover via hun eigen kanalen.

Een organisatie die zich aansluit als partner committeert zich aan de volgende intenties (zie hiervoor ook de "[Intentieverklaring Alliantie Gezondheidsvaardigheden](#)" voor partners). Zij:

1. Agendeert het thema gezondheidsvaardigheden, zowel binnen als buiten de organisatie.
2. Zoekt naar mogelijkheden om, vanuit de eigen missie en rol te kunnen bijdragen aan:
 - a. het verbeteren van gezondheidsvaardigheden van de Nederlandse bevolking en/of
 - b. het verbeteren van de toegankelijkheid van zorg en welzijn, door het bevorderen van aangepast beleid en aangepaste werkwijzen van organisaties en professionals . Voor uitvoerende organisaties in zorg en welzijn betekent dit dat zij toewerken naar het worden van een gezondheidsvaardige organisatie.
3. Werkt, daar waar relevant, samen met andere Alliantiepartners.
4. Stelt informatie beschikbaar over activiteiten in de eigen organisatie met betrekking tot gezondheidsvaardigheden, met als doel kennis te delen. Direct toepasbare materialen (indien geschikt) worden gedeeld in de openbare database op het platform www.gezondheidsvaardigheden.nl
5. Stelt informatie beschikbaar voor het opstellen van een partnerprofiel op het platform www.gezondheidsvaardigheden.nl
6. Zorgt dat de gedeelde kennis en het partnerprofiel actueel en correct zijn door wijzigingen te melden aan de coördinatie.

Samen sterk

De Alliantiepartners zetten gezamenlijk de volgende middelen/instrumenten in:

1. Partnerschap Alliantie
2. Netwerkbijeenkomsten, webinars en andere contactmomenten
3. Themagerichte werkgroepen
4. Platform www.gezondheidsvaardigheden.nl
5. Nieuwsbrief en social media zoals: [Twitteraccount](#), [LinkedIn pagina](#), [LinkedIngroep](#) en [YouTube kanaal](#)

Coördinatie en communicatie

Pharos coördineert de activiteiten en verzorgt de communicatie van de Alliantie Gezondheidsvaardigheden. Pharos organiseert in overleg en samenwerking met de partners:

- Jaarlijks twee netwerkbijeenkomsten voor en door de partners in de Alliantie (ook open voor breder publiek);
- Jaarlijks drie online contactmomenten, waarmee we differentiatie bieden voor partners met uiteenlopend kennisniveau (meestal nieuwe en bestaande partners). Voor nieuwe partners

gaat dit bijvoorbeeld om vraag- en antwoordsessies of inleidende webinars over gezondheidsvaardigheden. Voor partners die al langer meedraaien kan dit gaan om verdiepende webinars of rondetafel sessies rond specifieke thema's. Deze bijeenkomsten zijn afhankelijk van onderwerp en doelstelling al dan niet open voor een breder publiek;

- Jaarlijks twee vergaderingen van de Stuurgroep Alliantie Gezondheidsvaardigheden;
- Redactie van een nieuwsbrief (6x per jaar) waarmee de partners elkaar (en andere nieuwsbriefabonnees) informeren over hun activiteiten;
- Redactie van het platform www.gezondheidsvaardigheden.nl waarop de partners, hun activiteiten en hun materialen/instrumenten/kennisstukken gepresenteerd worden (openbare website);
- Naar behoefte coördinatie van de werkgroepen, kennisdeling tussen de werkgroepen en tussen de werkgroepen en de partners;
- Kennismaking en commitment van partners en potentieel nieuwe partners;
- Het ontwikkelen en implementeren van een kwaliteitskader aan de hand waarvan materialen bestemd voor patiënten/cliënten die op het platform www.gezondheidsvaardigheden.nl worden ontsloten worden getoetst.

We geven het goede voorbeeld en communiceren op een inclusieve en toegankelijke manier.

Financiering en verantwoording

De Alliantie Gezondheidsvaardigheden wordt gefinancierd door het ministerie van VWS, via de instellingssubsidie van Pharos. Dit gaat om coördinatie, communicatie, het kwaliteitskader, stuurgroepleden, werkgroepvoorzitters en werkgroepondersteuners. Op basis van de huidige financiering is ruimte voor 8 stuurgroepleden en 8 werkgroepen. De uren voor stuurgroepleden en werkgroepvoorzitters worden door Pharos uit de instellingssubsidie betaald, volgens de in dat jaar geldende tarieven van Pharos. De verantwoording vindt ieder jaar plaats via het jaarverslag van Pharos.

Structuur

De coördinator (Pharos) is vertegenwoordigd in de stuurgroep en zit deze voor. Alle stuurgroepleden zijn werkzaam bij een partnerorganisatie. Idealiter is ook elke werkgroep vertegenwoordigd in de stuurgroep. De stuurgroep stelt kader en meerjarenplan vast en evalueert resultaten. De stuurgroep bepaalt op hoofdlijnen de invulling van de netwerkbijeenkomsten, rekening houdend met de wensen en behoeften van partners. Op basis van actuele vraagstukken of wensen kan -in gezamenlijk overleg tussen stuurgroep en betrokken partners- een werkgroep worden opgericht dan wel opgeheven, of kan een werkgroep de koers aanpassen, mits het totaal aan werkgroepen niet meer is dan acht. De stuurgroep kan inspelen op ontwikkelingen in de maatschappij die raken aan het thema gezondheidsvaardigheden. Denk aan deelname aan een adviescommissie of het schrijven van een reactie op een rapport. Ze doet dit gevraagd en ongevraagd.

Historie Alliantie Gezondheidsvaardigheden

De Alliantie Gezondheidsvaardigheden is in 2010 opgericht, naar aanleiding van het eerste congres over gezondheidsvaardigheden in Nederland, op 9 september 2010. Professor Gill Rowlands

(voorzitter van de Health Literacy group in Engeland) was hier te gast om over het thema gezondheidsvaardigheden te spreken. Het NIGZ was eerste coördinator, daarna het CBO en sinds 2015 ligt het coördinatorschap bij Pharos. In 2015 telde de Alliantie 24 partners, en sindsdien is de alliantie sterkt gegroeid, onder andere dankzij extra middelen die werden toegekend vanuit VWS (PZo).

In 2020 is de Alliantie Gezondheid en Geletterdheid (in 2015 opgericht met Alles is Gezondheid) met een deel van haar werkzaamheden verdergegaan in de vorm van de werkgroep “Taal maakt gezonder” onder de vlag van Alliantie Gezondheidsvaardigheden. Als samenwerkingsverband kunnen beide Allianties nog meer impact maken.

Plan van aanpak Alliantie Gezondheidsvaardigheden

Algemeen			
Doelstelling	Activiteit/ instrument	Invulling	Trekker
Ontmoeting en delen van kennis, ervaringen, instrumenten en onderzoeksresultaten faciliteren	Netwerkbijeenkomsten Webinars Vraag- en antwoordsessies	Twee netwerkbijeenkomsten per jaar. Primair voor partners, ook niet-partners zijn welkom. Online, toegespitst op een specifiek aandachtspunt of verdiepend thema Online, gericht op het beantwoorden van vragen en het wegwijs maken binnen de alliantie van nieuwe partners	Voor en door partners. Pharos organiseert en bepaalt inhoud met stuurgroep.
Delen kennis en ervaringen en agenderen van het thema (onderling en publiek)	Website www.gezondheidsvaardigheden.nl , nieuwsbrief, social media zoals: LinkedIn (groep en pagina), twitteraccount, YouTube kanaal	Website fungeert als portaal naar activiteiten en materialen van partners. Nieuwsbrief 6x per jaar. Door partners, voor partners en breder publiek Social media als portaal van uitwisseling in het verlengde van de website en voor bredere agendering.	Pharos coördineert en redigeert, partners bieden actuele informatie op geschikte wijze aan.
Kwantitatieve groei vasthouden	Uitbreiding alliantie	Werving nieuwe partners via contacten met partners, netwerkbijeenkomsten en social media Alle partners zichtbaar met profiel op website	Voor en door partners. Pharos houdt informatie partners actueel.

Kwalitatieve groei vasthouden	Uitbreiding kennisdeling	Groei van aangeboden kennis en middelen op website Betrokkenheid partners stimuleren: offline (netwerkbijeenkomsten) en online (website en social media)	Voor en door partners, Pharos speelt een stimulerende rol
Kennis delen over het creëren van intern draagvlak nieuwe partners	Pharos verwelkomt nieuwe partners met contact en handvatten en besteedt regelmatig aandacht aan dit thema	Telefonisch contact bij aanmelding: inventariseren behoeften; organiseren vragen en antwoordsessies Welkomspakket sturen aan nieuwe partners Webpagina met handvatten voor agendering (o.a. powerpoint en animatie) onderhouden en onder de aandacht brengen Aandacht voor (interne) agendering op de netwerkbijeenkomsten en in nieuwsbrieven	Pharos
Behoeften en ervaringen van partners uitvragen, zodat bijeenkomsten en andere activiteiten goed blijven aansluiten	Onderzoek onder partners	Vragenlijsten aan alle partners en aanwezigen vóór en na beide netwerkbijeenkomsten	Pharos
Internationale ontwikkelingen Uitwisseling van kennis en strategie met internationale beweging Op de hoogte blijven van internationale rapportages van onder andere de WHO	O.a. European Health Literacy Congress en IHLA, Journal of Health Literacy Research	Door partners, uitwisseling kennis via stuurgroep en Alliantie-kanalen	n.v.t.
Samenwerking en uitwisseling van kennis rondom specifieke thema's	8 werkgroepen Voor een actueel overzicht van werkgroepen zie deze pagina	Voor de invulling van activiteiten per werkgroep verwijzen we naar de Plannen van Aanpak die de 8 werkgroepen jaarlijks opstellen	Voor een actueel overzicht van werkgroepvoorzitters en vice-voorzitters zie deze pagina